

Pelno mokesčio įstatymo pakeitimai nuo 2020 metų

VMI prie FM
Mokesčių informacijos departamentas
2020 m.

Seminaro planas

- Turto perkėlimo apmokestinimo taisyklės
- Mokestinės tvarkos neatitikimų neutralizavimo taisyklės
- Susijusių asmenų sąvoka
- Mokestinių nuostolių atskaitymo ir perkėlimo tvarka
- Lietuvos vieneto nuolatinės buveinės nuostolių perdavimas ir jų atskaitymas iš Lietuvos vieneto pajamų
- Rizikos ir privataus kapitalo subjekto sąvoka
- Kredito įstaigų pelno papildomas apmokestinimas
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimo Nr. 99 pakeitimas
- Teisės aktai

Turto perkėlimo apmokestinimo taisyklės

Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme (toliau – PMĮ) nustatomos turto perkėlimo apmokestinimo taisyklės, siekiant, kad įmonių pelnas būtų apmokestinamas ten, kur sukuriama vertė.

Taip siekiama užtikrinti, kad turto iškėlimo (perkėlimo) iš Lietuvos atvejais Lietuvoje būtų sumokamas mokestis nuo Lietuvoje sukurtos turto vertės, t. y. būtų apmokestinamas iškelto (perkelto) turto ekonominės vertės prieaugis. Tuo tikslu PMĮ nustatomos turto perkėlimo apmokestinimo taisyklės.

Turto perkėlimo apmokestinimo taisyklės

Svarbu.

Turto perkėlimu laikoma operacija, kai vieneto turtas, naudojamas vieneto Lietuvos Respublikoje vykdomai veiklai, perkeliamas į užsienio valstybę ir pradedamas naudoti to vieneto.

(PMĮ 2 str. 39¹ dalis, 14 str., 40² str.)

Turto perkėlimo apmokestinimo taisyklės

Turto perkėlimo apmokestinimo taisyklės taikomos šiais atvejais:

- Lietuvos vienetas priskiria turtą užsienio valstybėje per nuolatinę buveinę vykdomai veiklai, o turto savininkas nesikeičia;
- užsienio vienetas, vykdamas veiklą Lietuvos Respublikoje per nuolatinę buveinę, priskiria turtą savo vykdomai veiklai kitoje užsienio valstybėje, o turto savininkas nesikeičia;
- Lietuvos vienetas perkelia Lietuvos Respublikoje vykdomą veiklą į užsienio valstybę, išskyrus atvejus, kai turtas, kuris buvo naudojamas Lietuvos Respublikoje vykdomai veiklai, toliau naudojamas užsienio vieneto per nuolatinę buveinę vykdomai veiklai Lietuvos Respublikoje;
- užsienio vienetas, vykdamas veiklą Lietuvos Respublikoje per nuolatinę buveinę, perkelia Lietuvos Respublikoje vykdomą veiklą į užsienio valstybę.

(PMĮ 2 str. 39¹ dalis, 14 str., 40² str.)

Turto perkėlimo apmokestinimo taisyklės

Turto perkėlimas iš Lietuvos į užsienio valstybę nustatytais atvejais yra prilyginamas turto perleidimui, kuris yra apmokestinamas kaip pajamos iš turto pardavimo ar kitokio perleidimo.

Turto perkėlimo momentu pripažįstamos turto vertės padidėjimo pajamos, kurias sudaro perkėlimo turto tikrosios rinkos kainos ir įsigijimo kainos skirtumas (sumažintas ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymams priskirta nusidėvėjimo suma, jeigu šiam turtui buvo skaičiuojamas nusidėvėjimas).

Svarbu. Yra galimybė pajamas iš turto perkėlimo į mokesčių bazę įtraukti iš karto ar dalimis per 5 metų laikotarpį (skaičiuojant nuo turto perkėlimo pradžios).

Turto perkėlimo apmokestinimo taisyklės

Pajamų išdėstymas dalimis nutraukiamas ir likusi neįtraukta pajamų dalis įtraukiama į to mokestinio laikotarpio pajamas, kai paaiškėja, kad:

- perkeltas turtas yra parduodamas ar kitaip perleidžiamas nuosavybėn arba
- perkeltas turtas per 5 metus nuo jo perkėlimo perkeliamas į ne EEE valstybę arba EEE valstybę, su kuria Lietuvos Respublika arba ES nėra sudariusi susitarimo dėl savitarpio pagalbos išieškant mokesčius, kuri yra lygiavertė 2010 m. kovo 16 d. Tarybos direktyvoje 2010/24/ES dėl savitarpio pagalbos vykdant reikalavimus, susijusius su mokesčiais, muitais ir kitomis priemonėmis, numatytai savitarpio pagalbai, arba
- vienetai pradėta bankroto arba likvidavimo procedūra, arba
- vienetas neįvykdo pelno mokesčio prievolių per 12 mėnesių nuo PMĮ 53 straipsnyje nustatytų pelno mokesčio sumokėjimo terminų.

(PMĮ 2 str. 39¹ dalis, 14 str., 40² str.)

Turto perkėlimo apmokestinimo taisyklės

Turto perkėlimo apmokestinimo taisyklės netaikomos tais atvejais, kai perkėlimas yra laikinas, t. y. trumpesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui, tačiau tik tais atvejais, kai turtas perkeliamas vertybiniais popieriais finansuoti arba kaip užstatas, arba siekiant įvykdyti kapitalo reikalavimus dėl rizikos ribojimo, arba likvidumo valdymo tikslais.

Siekiant išvengti galimo dvigubo apmokestinimo, tais atvejais, kai turtas būtų perkeltas iš užsienio valstybės į Lietuvos Respubliką, Lietuvos Respublikoje apskaičiuojant pelno mokestį tokio turto įsigijimo kaina laikoma jo tikroji rinkos kaina, pripažinta turto perkėlimo į Lietuvos Respubliką momentu.

Jeigu perleidžiamą turtą sudaro akcijos, tai tokiam turto perkėlimui **netaikoma** PMĮ 12 straipsnio 15 punkte numatyta pelno mokesčio lengvata.

Mokestinės tvarkos neatitikimų neutralizavimo taisyklės

Nustatytos valstybių mokestinės tvarkos neatitikimų neutralizavimo taisyklės, siekiant neutralizuoti skirtingų valstybių taikomų pelno apmokestinimo taisyklių skirtumų poveikį pelno mokesčio bazei.

Mokestinės tvarkos neatitikimų pavyzdžių aprašą tvirtins Lietuvos Respublikos finansų ministras.

Mokestinės tvarkos neatitikimų neutralizavimo taisyklės

Finansinė priemonė tai priemonė, lemianti finansavimo (lėšų skolinimo) arba nuosavybės vertybinių popierių grąžą, įskaitant išvestines finansines priemones.

Mokestinės tvarkos neatitikimu dėl finansinės priemonės perleidimo laikoma situacija, kai su perleista finansine priemone susijusi grąža mokesčių tikslais laikoma vienu metu gauta daugiau kaip vienos to susitarimo šalies.

(PMĮ 2 str. 10², 17¹, 17², 32¹, 33, 39¹ dalys, 4 str., 31 str., 55 str.)

Mokestinės tvarkos neatitikimų neutralizavimo taisyklės

Mokestinės tvarkos neatitikimas tai situacija, kai dėl skirtingo finansinių priemonių, pagal jas atliktų mokėjimų ar jų perleidimo kvalifikavimo, taip pat vienetų, nuolatinių buveinių ar joms priskiriamų pajamų (sąnaudų) teisinio reglamentavimo ar traktavimo mokesčių tikslais skirtingose valstybėse įvyksta:

a) dvigubas mokėjimo sumos atskaitymas – asocijuotų asmenų arba pagal struktūrinį susitarimą atlikto mokėjimo suma atskaitoma iš pajamų dviejose valstybėse **arba**

b) įvyksta mokėjimo sumos atskaitymas, bet mokėjimo suma neįtraukiama į apmokestinamąsias pajamas – asocijuotų asmenų arba pagal struktūrinį susitarimą atlikto mokėjimo suma vienoje valstybėje atskaitoma iš pajamų, o kitoje – neįtraukiama į apmokestinamąsias pajamas.

(PMĮ 2 str. 10², 17¹, 17², 32¹,33, 39¹ dalys, 4 str., 31 str., 55 str.)

Papildyta susijusių asmenų sąvoka

Mokestinės tvarkos neatitikimai gali atsirasti ir tarp to paties vieneto dviejų ar daugiau nuolatinių buveinių skirtingose valstybėse, todėl papildyta PMĮ 2 straipsnyje apibrėžta susijusių asmenų sąvoka, nustatanti, kad susijusiais asmenimis laikomos vienetas ir kito vieneto nuolatinė buveinė, jei tie vienetai sudaro vieną vienetų grupę, taip pat vieneto nuolatinės buveinės, vieneto nuolatinė buveinė ir kito vieneto nuolatinė buveinė, jei tie vienetai sudaro vieną vienetų grupę.

Patikslintas susijusių asmenų apibrėžtyje nustatytas akcijų (dalių, pajų) valdymo reikalavimas procentine išraiška, įtraukiant ir 25 proc. akcijų valdymą.

Taip pat nustatyta, kad vienetas ir kito vieneto, jei tie vienetai sudaro vieną vienetų grupę, dalyviai ir jų giminaičiai laikomi susijusiais, jei tie dalyviai turi 25 proc. ar daugiau akcijų (pajų, dalių) tame kitame vienete.

Mokestinių nuostolių atskaitymo ir perkėlimo tvarka

- PMĮ 30 straipsnio 4 dalies pakeitimu nustatyta, kad apribojimas, jog atskaitoma nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. mokesčio mokėtojo mokestinio laikotarpio pajamų, taikomas tik įprastinės veiklos nuostoliams.
- Nuostoliai, patirti dėl turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn, apskaičiuoti pagal PMĮ 5 straipsnio 9 dalyje nustatytą formulę, gali būti perkeliami į kitus mokestinius laikotarpius neribotai, tačiau gali būti dengiami tik pagal PMĮ 5 straipsnio 9 dalyje nustatytą formulę apskaičiuoto apmokestinamojo pelno dalimi.
- Patikslintos ir nuostolių tarp vienetų grupės vienetų perkėlimo sąlygos, nustatant, kad kitam vienetų grupės vienetui perduotų mokestinių nuostolių, patirtų dėl turto naudojimo, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn ir apskaičiuotų pagal PMĮ 5 straipsnio 9 dalyje nustatytą formulę, suma gali būti sumažinta tik pagal PMĮ 5 straipsnio 9 dalyje nustatytą formulę apskaičiuoto apmokestinamojo pelno suma (papildytas PMĮ 56¹ straipsnis 2¹ dalimi).

Lietuvos vieneto nuolatinės buveinės nuostolių perdavimas ir jų atskaitymas iš Lietuvos vieneto pajamų

Svarbu.

Panaikinta PMĮ 30 straipsnio 6 dalies nuostata, pagal kurią Lietuvos vieneto nuolatinių buveinių, laikomų mokesčių mokėtojais ne pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, mokestinio laikotarpio nuostolių negalima perkelti.

Lietuvos vieneto nuolatinės buveinės nuostolių perdavimas ir jų atskaitymas iš Lietuvos vieneto pajamų

Lietuvos vienetas nuolatinės buveinės perduotus mokestinius nuostolius gali atskaityti apskaičiuodamas pelno mokestį Lietuvoje, tačiau tik tuo atveju, jeigu:

- nuolatinė buveinė yra Europos Sąjungos (ES) valstybėje narėje,
- toje valstybėje nuolatinei buveinei priskirtas pelnas apmokestinamas ES valstybėje narėje Direktyvos 90/434/EB 3 straipsnio c punkte nustatytu mokesčiu,
- yra išnaudotos visos galimybės atskaityti nuostolius užsienio valstybėje, kurioje yra nuostolius perduodanti nuolatinė buveinė (pvz., nuolatinė buveinė **baigia veiklą** toje užsienio valstybėje ir (arba) **suėjo** tos užsienio valstybės nacionaliniuose teisės aktuose nustatyti **nuostolių perkėlimo terminai** ir (arba) tos užsienio valstybės nacionaliniai teisės aktai nesuteikia galimybės perkelti nuostolių ir arba kt.), ir nuolatinės buveinės perduodami mokestiniai nuostoliai yra apskaičiuoti (perskaiciuoti) pagal PMĮ nuostatas.

Praplėsta rizikos ir privataus kapitalo subjekto sąvoka

Praplėsta rizikos ir privataus kapitalo subjekto sąvoka, numatanti, kad jais gali būti ir subjektai, kurie investavimui pritraukia ir (arba tik) viešąsias lėšas.

PMĮ papildytas nuostatomis, pagal kurias rizikos ir privataus kapitalo subjektai gali pasinaudoti pelno mokesčio lengvata ir tais atvejais, kai jų daugiau nei 70 proc. investicijų sudaro ne tik investicijos į nuosavybės vertybinius popierius, bet ir (arba) konvertuojamąsias obligacijas, kaip ši sąvoka suprantama pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą.

(PMĮ 2 str. 30¹ dalis)

Kredito įstaigų pelno papildomas apmokestinimas

Apskaičiuojant ir deklaruojant 2020-2022 metų mokesolinių laikotarpių pelno mokestį, kredito įstaigų apmokestinamojo pelno dalis, viršijanti 2 000 000 Eur, papildomai apmokestinama 5 proc. pelno mokesčio tarifu PMĮ nustatyta tvarka.

Apskaičiuojant kredito įstaigų apmokestinamąjį pelną, į PMĮ IX¹ ir X¹ skyrių nuostatas neatsižvelgiama.

Svarbu, į kredito įstaigų pajamas neįtraukiamos pozityviosios pajamos ir gauti dividendai.

(PMĮ 38³ str.)

Kredito įstaigų pelno papildomas apmokestinimas

Kredito įstaigos nuo 2020 metų moka ir avansinį papildomą kredito įstaigų pelno mokestį.

Pirmųjų dviejų ketvirčių avansinis papildomas kredito įstaigų pelno mokestis sudaro po 1/4 už mokestinį laikotarpį, **buvusį** prieš praėjusį mokestinį laikotarpį, nustatyta tvarka apskaičiuojamo papildomo kredito įstaigų pelno mokesčio sumos.

Trečio ir ketvirto ketvirčių avansinis papildomas kredito įstaigų pelno mokestis sudaro po 1/4 už **praėjusį** mokestinį laikotarpį nustatyta tvarka apskaičiuojamo papildomo kredito įstaigų pelno mokesčio sumos.

(PMĮ 38³ str.)

Kredito įstaigų pelno papildomas apmokestinimas

Pirmųjų dviejų ketvirčių Avansinio papildomo kredito įstaigų pelno mokesčio deklaracija PLN211 forma pateikiama mokesčių administratoriui ne vėliau kaip mokestinio laikotarpio trečio mėnesio penkioliktą dieną (jeigu mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais – 2020 m. deklaracija pateikiama iki 2020-03-16).

Trečio ir ketvirto ketvirčių avansinio papildomo kredito įstaigų pelno mokesčio deklaracija pateikiama mokesčių administratoriui ne vėliau kaip mokestinio laikotarpio devinto mėnesio penkioliktą dieną.

Kredito įstaigų papildomas avansinis pelno mokestis turi būti sumokėtas į biudžetą ne vėliau kaip kiekvieno mokestinio laikotarpio ketvirčio paskutinio mėnesio penkioliktą dieną.

(PMĮ 38³ str.)

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimo Nr. 99 pakeitimas

2019-10-16 priimtu minėto nutarimo pakeitimu Nr. 1038,
nuo 2020-01-01 neteko galios Komandiruočių sąnaudų
atskaitymo iš pajamų taisyklių **4 punktas**.

Vadinasi, jeigu į **užsienio komandiruotę** vyksta vieneto vadovas arba individualios įmonės savininkas, tikrasis ūkinės bendrijos narys ar mažosios bendrijos narys ir šioje individualioje įmonėje, ūkinėje bendrijoje ar mažojoje bendrijoje nėra vadovo, tai **nuo 2020-01-01 komandiruočių sąnaudoms priskiriama tik nepadidinta dienpinigių norma** t. y. šiems asmenims dienpinigių norma nedidinama 100 proc.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimo Nr. 99 pakeitimas

Pakeitus minėto nutarimo **2.5 papunktį**, nustatyta, kad **nuo 2020-01-01** komandiruočių į užsienį kompensacijomis laikomi Taisyklėse komandiruotėms į užsienį nustatyto dydžio dienpinigiai, kurių bendra suma per mėnesį yra lygi arba mažesnė nei 50 proc. darbuotojui nustatyto darbo užmokesčio tuo atveju, kai darbuotojui nustatytas darbo užmokestis yra mažesnis už minimaliąją mėnesinę algą (nuo 2020-01-01 yra 607 Eur), padaugintą iš koeficiento 1,65, arba kai darbo užmokestis yra apskaičiuotas taikant valandinį tarifinį atlygį, mažesnį už minimalųjį valandinį atlygį (nuo 2020-01-01 yra 3,72 Eur), padaugintą iš koeficiento 1,65.

Teisės aktai

- 2019 m. gruodžio 17 d. priimtas Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 12, 14, 30, 31, 55, 56-1 straipsnių, 3 priedėlio pakeitimo ir įstatymo papildymo 38-3,40-2, 569-2 straipsniais įstatymas Nr. XII-2694
- 2016 m. liepos 12 d. Direktyva (ES) 2016/1164
- 2017 m. gegužės 29 d. (ES) 2017/952 Direktyva
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimas Nr. 99 „Dėl Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių patvirtinimo“
- 2020 m. vasario 12 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymas Nr. VA-14 „Dėl avansinio papildomo kredito įstaigų pelno mokesčio deklaracijos PLN211 formos užpildymo taisyklių patvirtinimo“

Primename

- Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti – www.vmi.lt
- Pasikonsultuoti su VMI specialistais galite telefonu 1882 arba +370 5 260 5060. Telefonu suteikta konsultacija yra lygiavertė rašytinei, nes pokalbiai yra įrašomi bei saugomi 5 metus.

- e.seminarų įrašai skelbiami VMI Youtube kanale.

Dėkojame už dėmesį